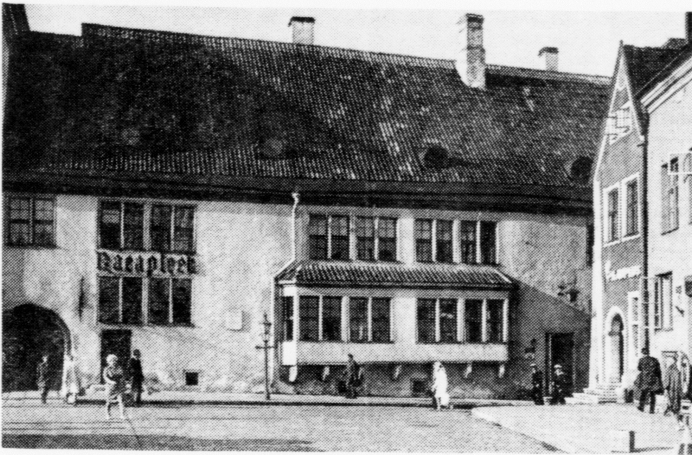

Eitt apotek úr 1600-talinum, sum enn verður brúkt

kannaði, meðan í Føroyum bert einstøk vórðu eftirhugd. Nakrar keðiligar hendingar lögdu vit so ikki merki til.

Nei til Expressen

— Annars legði eg til merkis, at fólk, sum høvdu Expressen ella Aftonbladet, fingi ikki loyvi til at taka tey við í land. Bløðini vórðu tikin frá teimum. (Bæði tvey bløðini eru sokallað skandalubløð, red.).

— Hotellið Viru, sum vit búðu á, var heilt nýmótans í 23 hæddum. Nú minnst eg ikki prisin í krónum og oyrum, men tað svarar til eitt betri hotell í Norðurlondunum prislíga. Tað var slettis ikki biligt.

Á hotellinum var hópin av útlendingum og fleiri ferðabólkar.

— Ein ógvuliga stórtur partur av útlendingunum vóru finnar. Eg spurdi teir, hvussu tað bar til. Teir søgdu, at helvtin av øllum turistunum vóru finnar.

Skilja hvønn annan

Grundirnar vóru fleiri. Fyri tað fyrsta var tað stutt og lætt at koma yvirum. T.v.s. at nógv fólk fer yvir um í week-end — fara friggjadag og koma aftur sunnudag — og so kunnu tey sjálvandi keypa biligt tubbak og spiritus umborð á bátinum. Harnæst er Estland tað einasta útland finnar kunnu fara til og tosa finskt og verða skiltir við tað at estiskt og finskt liggur so mikið nær at hvørjum øðrum.

Talan er ikki um, at málini líkjast so nógv sum svenskt og danskt, men teir skilja so hvønn annan. Tað lögdu vit eisini merki til. Ja, vit vórðu eisini steðgaði av einum ungum pari á gøtuni og spurdu tey okkum á finskum, um vit vóru finnar. Vit royndu á bæði enskum og

týskum at svara aftur, men tey risttu bara við høvðinum.

Duga lítið fremmandmál

Og tað visti seg eisini í flestu førum, at tað var torført at tosa við fólk á staðnum. Sjálvst hotellstarvsfólkið — uttan akkurat tey sum sótu í rezeptionini — kundu vit ikki tosa við. Tað var vánaligt við bæði enskum og týskum. Einasta mál, sum tey skiltu, tá tað endiliga var, var týskt.

Hetta fæddi til trupuleikar, tá vit skuldu eta á matstovum. Har máttu vit peika, og torført var at finna út av, hvat tey ymisku matslögini vóru, so vit bóðu bara um okkurt ella tað, sum vit vistu, hvat var, m.a. bœf-stogano, sum var frálíkur.

Ein til sovjetpening og ein til útlendskan

Hotellið var frálíkt, men har lögdu vit merki til eitt fyrbrigdi, sum er vanligt í Sovjetsamveldinum. Har vóru tvær barrir niðri undir. Ein, har bara kundur keypast fyri útlendskan pening. Og munur var eisini á útboðinum. Í hesi krambúðini vóru vörur av sovjetiskum uppruna, meðan í hinari vóru vestureuropeiskar vörur at fáa. T.d. Grønur Tuborg, men hann bleiv uppi — grundin var ein svensk flotavitjan. Prisirnir vóru annars lágir á spiritussi.

Beint utanfyri hotellið var ein krambúð ætlað turistum, har eisini bara kann keypast fyri útlendskan pening. Í hesi krambúðini vóru vörur av høgum kvaliteti — eisini fyri hamapuligan pris. Men so vóru sjálvandi eisini tey vanligu souinir-lutirnir at fáa sum annars fást allastaðni.

Vørurnar eru sermerktar í serligum estlendskum sniðum. Teir leggja dent á heimatilvirkaðar vörur. Sum eg dugdi at siggja var tað einamest trævørur, men eisini vevnað og bundnar vörur í mynstrum, sum líkjast teimum finsku.

Samband við Norðurlond

— Annars hevur Estland í gamlari tíð havt neyvt samband við Norðurlond og serliga Tyskland langt aftur í tíðina. Tallinn er jú ein gamal handelsbýur. Hann verður umrøddur í 1100-talinum av einum arabiskum geografi. Vanlig handelsleið í Hanseatatiðini endaði jú í Tallin. — Vanliga rutan hjá Hanseata-skipunum gekk úr Lübeck, yvir til Visby á Gotland, Åland og Tallinn, so tann mentunarliga ávirkanin hevur verið stór aðrastaðni frá umframt tað, at Estland í eldri hevur staðið undir fremmandum londum. Danir hava jú havt ræði har, svenskarar, týskarar og russararnir somuleiðis. Tað var jú Valdemar 2 Sejr, sum kristnaði tað

norðasta á Estlandi. Tallinn merkir danaborgin.

Í Estlandi hava búið bæði týskt- og svensktalandi fólk. Líka til 1945 búið eini 25.000 fólk, sum tosaðu svenskt, í tí vestara partinum av landinum.

Við svenskum ferðalagi

— Svenskarar koma eisini nógv til Estland og eitt svenskt ferðalag var eisini har, tá vit vóru har. Vit vóru jú áhugaði at fara út og hyggja at Tallinn, men vit uppdagaðu skjótt, at tað dugdi lítið, tí ikki nyttaði at spyrja fólk. Vit kannaðu tí beinanvegin, hvørjar møguleikar vit høvdu. Tað visti seg, at skipað varð fyri túrnum við frásøgnum á fleiri málum. M.a. svenskum, sum vit valdu, tí tað kundu børnini eisini fáa nakað burtur úr. Tá visti tað seg, at vit vóru sett saman við tí svenska ferðalagnum, sum nú var minkað nógv.

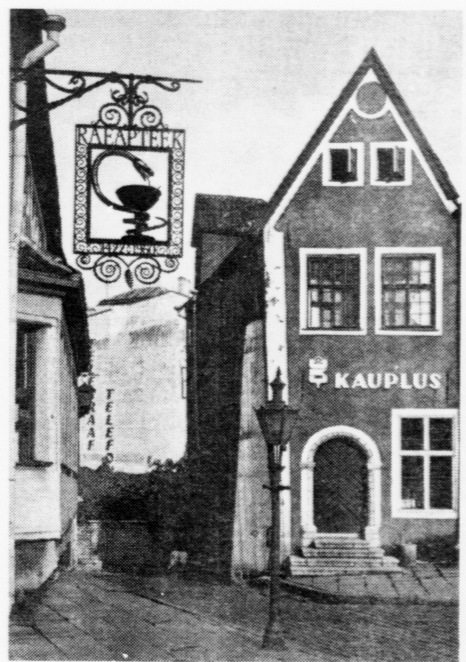
Meðan at vera eini 30 umborð á bátinum, vóru tey bara eini 12 nú. Tað visti seg, at tað vóru ikki fleiri har, tí restin av ferðalagnum var estarar, sum búðu í Svøríki og vóru komnir yvirum fyri at vitja familjuna.

— Svenski ferðaleiðarin fortaldi, at viðhvørt sá hann ongan aftur frá tí tey fóru av bátinum til tey skuldu yvir um aftur.

Gamli býarparturin varðveittur

— Tað mest sermerkta við Tallinn er tann gamli býarparturin, sum er varðveittur fullkomiliga og verður brúktur framvegis. M.a. verður ráðhúsið framvegis brúkt til ráðhús.

— Har er eisini eitt gamalt apotek, sum hevur verið apotek síðan í 1600-talinum. Vit hugdu inn. Innan er tað nýmótans, meðan tað uttan hevur

Úr gamla býarpartinum

varðveitt sitt upprunaliga snið.

Gamli býurin er í tvinningum. Har er ein ovari partur og ein niðari partur. Tann elsti parturin liggur í erva av krigsstrategiskum orsökum. Í erva hevur yvirklassin búið, meðan proletariatið hevur búið niðri undir. Og vit vita um veruligt stríð millum báðar partarnar.

Tað er framvegis virksemi í gamla býarpartinum. Fólk býr har, og har er hópin av krambúðum og matstovum.

Eru protestantar

Uppi á heygnum lá ein grísk-ortodoks kirkja. Hon var prýðilig — forgyld og var í sterkum litum, sum er heldur sjáldsamt við tað at estar vanligu hava brúkt gráan kalkstein sum byggieivni. Tá vit vitjaðu kirkjuna

var guðstænasta har. Fólk komu og fóru.

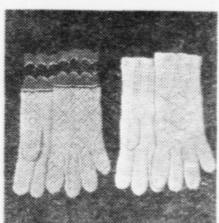
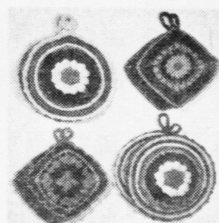
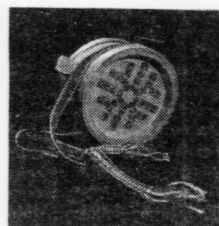
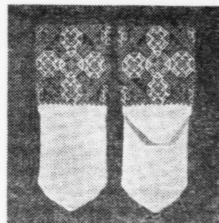
— Annars eru estar protestantar og í Tallinn liggur ein stór gomul dómkirkja. Í hesi kirkjuni var hópin av gravsteinum av aðalsmonnum og øðrum av landsins stóru synum. Vit lögdu til merkis navnði Taube, sum vit kenna frá Svøríki — hugsi um kendu visusangarnar Evert og Sven-Bertil Taube, ið eru av estiskari ætt. Hetta prógvar aftur tað neyva sambandið, sum hevur verið við norðurlond. Í Estlandi finnst eisini fólk við svenskum nevnum. T.d. August Jacobsson, sum hevur verið ráðharri í Estlandi.

Sovjet-borgarar — men estar

— Tá vit vóru á hesum túrinum, spurdi ferðaleiðarin, hvørs landsmen vit vóru. Hann hevði lært svenskt og hoyrði, at danskt ella norskt var tað ikki. Tá hann so fekk at vita, at vit vóru føroyingar, visti tað seg, at hann visti, hvat tað var.

Tá eg so segði hetta vanliga um politisku støð Føroya uppá fyrispurning frá honum — at Føroyar vóru ein sjálvstýrandi partur av danska kongarikinum — men at vit kendu okkum sum eitt fólk, føroyingar, og ikki sum danir, svaraði hann: »det er det samme med oss.« Og tað var skilligt, hvat hann meinti. Sjálvandi var hann sovjetborgari, men hann var estari fyrst og fremst.

At teir reint náttúrliga kenna seg sum estarar var

Nakrir estiskir heiraavirkis-lutir